

Andrzej Sądoliński

Nie drukowane "Kroniki Tygodniowe" Bolesława Prusa, Oprac. S. Fita, "Pamiętnik Literacki" z.1 (1976) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/3 (61), 214

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ MAŁEK Bogumiła: "Dziennik Franciszki Krasieńskiej" Klementyny Tańskiej-Hoffmanowej i jego miejsce w rozwoju powieści polskiej przed 1830 r. "Rocznik Naukowo-Dydaktyczny" WSP Kraków z. 56, Prace Historycznoliterackie VI, Kraków 1975, s. 67-78.

Pierwsze trzydziestolecie XIX w. to okres przełomowy w rozwoju polskiej powieści. Wraz ze społeczną nobilitacją romansu obserwuje się wyraźne - w stosunku do form XVIII-wiecznych - przekształcenia gatunkowe: wzrost tendencji realistycznej równoznaczny z uniezależnianiem powieści rodzimej od wzorów obcych i intencją literackiego przedstawienia konkretnego "tu" i "teraz", rozwój powieści historycznej - walterskottowskiej i tradycyjnej, próby przewyciężenia XVIII-wiecznego dydaktyzmu. Na tym tle powieść Hoffmanowej prezentuje się jako utwór znamienity dla ówczesnych przeobrażeń literackich i jednocześnie nowatorski w proponowanych rozwiązaniach artystycznych (pogłębienie psychologiczne postaci i jej konsekwentna motywacja wewnętrzna, autentyzm artystycznego przedstawienia, wszechstronne studium środowiska).

BP/61/57

J. Ł.

/II/ NIE DRUKOWANE "KRONIKI TYGODNIOWE" BOLESŁAWA PRUSA. Oprac. S. Fita. "Pamiętnik Literacki" 1976 z. 1 s. 181-205.

Autor publikuje nie zamieszczone w wydaniu zbiorowym cztery "Kroniki tygodniowe" Prusa, odkryte ostatnio w zbiorach rękopiśmiennych Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy, a pochodzące z okresu współpracy pisarza z "Kurierem Warszawskim" (dwie kroniki z roku 1886 i 1887) i (prawdopodobnie) "Tygodnikiem Ilustrowanym" (1904 i 1905). W komentarzu wstępnym odtwarza dokładną historię każdej z tych kronik - czas i bliższe okoliczności ich powstania; podaje także powody (np. redakcyjna cenzura), które uniemożliwiły ich wcześniejsze wydanie.

BP/61/58

A. S.